

küçük
İSKENDER

“Her

Panik yok:
Çıkış
yolunu
bulamasanız
da olur.

Şey”
Ayrı
Yazılır

4. BASKI

♥ can
çağdaş

küçük İskender

“HER ŞEY”
AYRI YAZILIR

Can Çağdaş

“Her Şey” Ayrı Yazılır, küçük İskender

© 2016, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2016

4. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Faruk Duman

Düzeltili: Ebru Aydın, Mert Tokur

Mizanpaj: M. Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Özkaracan Matbaacılık ve Ciltçilik San. ve Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 Bağcılar / İstanbul

Sertifika No: 45469

ISBN 978-975-07-3336-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

küçük İskender

“HER ŞEY”
AYRI YAZILIR

DENEME

♥can

küçük İskender'in Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Waliz Bir, 2016

Mayıs Giremez, 2017

The God Jr, 2017

Ölen Sevgilimin Şiir Defteri, 2017

Kırk Kadeh Sineması İftiharla Sunar, 2017

Periler Ölürlen Özür Diler, 2017

Türkçe Sözlü Hafif Mavi, 2017

Arkadaşlar İçin İntihar Vakti, 2017

İkinci Waliz, 2018

666, 2019

Dedem Beni Korkuttu Hikâyeleri, 2019

Erotika, 2019

Gözlerim Sığmıyor Yüzüme, 2019

yirmi5april, 2019

küçük İskender (Derman İskender Över), 28 Mayıs 1964'te İstanbul'da dünyaya geldi. Kabataş Erkek Lisesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde beş yıl eğitim gördü. Tıp eğitimini de, peşinden girdiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nü de yarıda bıraktı. Şiir, roman, deneme, günlük gibi pek çok edebî türde eserler verdi. Yurtdışında yayımlanan antolojilerde şiirleriyle yer aldı. 2000 yılında Orhon Murat Arıburnu, 2006 yılında Melih Cevdet Anday Şiir Ödülü'nü kazandı. 2014'te Erdal Öz Edebiyat Ödülü'nü, 2017'de Necatigil Şiir Ödülü'nü aldı. Avrupa'da, ABD'de şiir okumalarına, panellere, sempozyumlara katıldı. Kürtçe ve Almancada kitapları basıldı. Şiir performansları yaptı, *Ağır Roman*, *O Şimdi Asker* gibi sinema filmlerinde rol aldı. Küçük İskender 3 Temmuz 2019'da aramızdan ayrıldı.

*Birinci tekil şahısların dikkatine..
Aşk, İkinci Peron'dan hareket etmek üzeredir*

herkes birilerine kalır

İnsan, çocukluğunu başkalarından gizler. Utanılacak bir şey yoktur; serbest bırakılmış bir temizliğin, saflığın korunduğu yıllardan çıkartılıp kirletilmeye terk edilmesine engel olmaktır neden. O yüzden insan çocukluğunu ve çocukluğundan getirebildiklerini korumakla görevlendirilmiştir. Bu ince görev onu yalnızlaştıracaktır.

Yalnızlığını iyi şeylere borçludur artık. Kimsenin dikkate ve ciddiye almadığı küçük, mühim bir lisan geliştirir yaşadıklarından. Zarif bir dünyanın kibar kelimelerine muhtaç kalmak; işte yalnızlığının başlangıcı tam da budur.

İnsan, çocukluğunu başkalarından gizler. En zayıf noktasıdır çünkü. Yalın ve yalansız yanları şantaja yol açabiliyorsa kime seslense, kime danışsa, kime sığınsa çaresizlik, pişmanlık ve çözümsüzlük onu gölge gibi takip edecektir. Dizleri kanayan, hâlâ soba üzerinde pişen kestaneleri özleyen, masallara inanan, arkadaşlarını delicesine seven bir çocuğu herkes hor görecektir. Hayat psikolojiye tahammül edemez. Onu bozarak sistemine katar, rengini çalar.

Birdenbire büyüyen, bunu istemiş insanların çocukluk kayıtları kendileri tarafından silinmiştir. Doğdukları yeri, mahallelerini, aile büyüklerini, ilk okullarını hatıra

diye kabul etmezler. Onlar hükmedebilmek için o çağın karanlığına gömerler.

İnsan, çocukluğunu başkalarından gizler. Onunla yüzleşmesini tamamlayamamıştır bir bakıma. Saadetin elde edilmeyen, zaten elde olan bir his diye tanımlandığı zamanlardan çıkagelen o küçük dostun gerçeklerine muhtaçtır çünkü. Çünkü gerçekler kaybolmaya yüz tutmuştur. Bu gerçekler en zayıf noktadır çünkü. Çünkü zayıflık çıplaklık ve iyiliktir. Çıplak ve iyi olan doğadandır çünkü.

Sevgi, şefkat, vefa, samimiyet marifetse bundan sonra, insan bundan sonradır. Bir sırrın ağırlığı, bir hatanın telafisi, bir kabahatin hoş görülmesi, bir ölümün derin acısı, bir günlüğün gün ışığına çıkması hepimiz için kaçınılmazdır.

Bir kalıptan çıkan ince plastikten şişirme moda arabalara uzun bir tel takıp oyuncak yapıldığı günlerden geriye biraz tetanos kalmıştır, biraz şiiir kalmıştır, biraz hüznün kalmıştır. Mamafih, bunların kalması ne hoştur. Belki bir anneannenin tülbendi, belki bir amcanın tüm yeğenlerini etkileyen garip hikâyeleri, belki bir dayının tütün tabakası ve muhtar çakmağı kalmıştır. Hepsi orada, o evde, o odada o çocuklarla birlikte kalmıştır. Eski bir radyonun kenarında, iğnesi yıpranmış bir pikabın yanında, ailece çekilmiş bir fotoğrafın olduğu resim çerçevesinin arkasında, eski bir sofa muşambasının üstünde kalmıştır.

Uzun bir evliliğin ardından kaybedilen eşin eşyalarında biraz bizden de bir şeyler kalmıştır. Bir sahil kasabasında deniz kenarında yürürken denizyıldızları toplamak kalmıştır hatırlarda. Kumdan kaleler, gazoz kapakları, çizgi romanlar ve belli belirsiz bir Akdeniz kalmıştır muhtemelen. Giden gitse de herkes birilerine kalırken hepimize Edip Cansever kalmıştır. Ne kadar gizlenirse gizlensin çocukluğumuz bütünüyle dünyaya kalmıştır.

korktuđum sanatlar

En çok heykelden korkuyorum ben. Adeta bir sözümden dolayı donup kaldı sanıyorum etrafımda ne varsa. Suçlu hissediyorum kendimi heykel karşısında.

En çok baleden korkuyorum ben. Adeta yeryüzünde, gökyüzünde ne varsa uçarak, dans ederek hareket ediyor da bir ben yerçekimine tabiyim sanıyorum.

En çok mimden korkuyorum ben. Onlar sustukça çok konuřuyorum, bir kabahat iřliyorum endiřesi kemi-riyor ruhumu.

En ok Samanyolu'ndan korkuyorum ben. Tanrı varsa bizi yaratmadı, tam tersine cehaletimizle bizi bu galaksiye sürgüne gönderdi, hapsetti diye.

o kitabı oraya koymama ürpertisi

Bir kütüphane, eşelenebilmelidir. Bir kütüphane eşelenebilecek niteliklere sahipse sahipsiz, yani ıssızdır artık. Spiral, küp ya da Daidalus orijinli labirent bir kütüphane tasarım olarak imkânsızlığı, çabayı, sabrı, daha da önemlisi tutku ile histeri arasındaki muazzam çatışmayı işaretleme uğraşdır. Kendi anahtarını kilidinde saklayarak akıl tutulmasını tetikleyen bir bilmece kurgusu, esrarengizi kanıtlanabilecek yetiye ulaşmış sayılacaktır böylelikle. Çünkü her kütüphane bambaşka bir mimar mezarıdır. Buradaki mimar, yapıtaşı olarak kitabı ve kitabın temsil ettiği her türlü huysuz ama elzem uyarıcıyı seçmiştir. İç içe geçmiş her türlü fikir, olay, mitos kütüphanenin harcındadır artık. Onunla temasa kalkışan herkese karşı geliştirdiği, kişiye özel farklı bir refleks de edinecektir kütüphane; kazandığı bu ruh matbu sayılan tüm bağlayıcılardan bağımsızdır şimdi.

Kütüphanenin teorisinde alternatif bir matematik işleme konur. Tasnif denilen şey, formülleri küçümseyen bir denklemdir enikonu. Elbette buradaki elitist olma durumu birilerini tedirgin etse de sonuca ulaşma mücadelesindeki bu titizlik meslek hastalığı, rahatsızlığı diye algılanmalı, hoş görülmelidir. Dengeyi fizik bilimiyle açıklamaya çalışsanız da dönüp dolaşp geleceğiniz ad-

res, geometri ve cebirdir sonuçta. Kısacası, kütüphaneler, su yerine mürekkeple beslenen ağaçlardan müteşekkil, mümkün mertebe ürkütücü bir ormandır.. diyen bir düşünür bulmak zor olmayacaktır.

Elbette, organizmadan söz açmıyorum. Ama organik bir toplamdan, gövde olma bilincinden, böyle bir hissin kütüphane üzerindeki hâkimiyetinden de kaçınmam. Eksiltici, tamamlayıcı öğelerin ardışık veya simetrik konumlanması ya da derinlik için yatay/dikey yerleştirmenin işlevi veya 'raf katı çıkma' avantajını olumlu kullanabileceğimiz bir sınıflandırma, son kertede bütünün sağlamasını yapabileceğimiz özel tasarım, bir kütüphanenin vazgeçilmezlerinden. Onun nefes alıp verebilmesi ancak bu özenin ve dikkatin ürünü.

Kitabın sırrı kütüphanenin kaderini çiziyor. Ne yazar, ne yayıncı, ne sahaf ne de okur sırra vâkıf. Oluşmuşluk, o devasa hücre, özgürlüğünü kontrol altında tutabilmek için kendi mekanizmasını, işlerliğini biçimlendiriyor – özelleşiyor.

Kütüphanenin mevkisini bulabilmek için sekstant kullanabilen biri olmak şüphesiz zorunlu; yoksa hem yatay hem de aşağı doğru dikey derinliği hissetseniz de yukarı doğru yüksekliği kavrayabilmek müşkül. Yazının ufku ya da öze/magmaya yakınlığı entelektüel algıyla ölçülebilir; ancak zaman ve evren, tarih ve boyut karşılaştırmaları için insanoğlu hâlâ çok yetersiz değil mi?

Bir kütüphane kurmak: İşte kilit ve anahtardan kastım tam da buydu açıkçası. Kütüphanenin çalışmaya başlaması için ilk hareket sizden gelmelidir. Sonrasını o kendi kendine halledecektir.

Bir edebiyatçıya kimliği gizli birinden miras bırakılan, İstanbul Dragos'taki kütüphane zaten bibliyomaninin pençesine düşmüş olan o insanı nelerle hesaplaşmaya itebilir: Rastlantısalın kurmaca ile, mimarının mate-

matik ile refakat ilişkisi sadece deneysel ve sanatsal mıdır? **Enis Batur**, on yıla yayılan yazılma sürecinde ördüğü romanı *Kitap Evi*'nde uzun bir sorgulama yapıyor. Batur'dan gelen bir roman, okur adına büyük sürpriz elbette. Çünkü Batur'un detaycılığını ve engin araştırmacılığını bilenler için ta en baştan bir merak uyandırıyor. Yazı dilinde üzeri örtülmüş sözcükleri de uyandırmayı ihmal etmeyen Batur, savruk kütüphaneleri, dağınık okurları da alttan alta eleştirmiyor değil doğal ki. Çok da haklı.

Romanı okurken kitaba olan iştahınızın artacağına, kütüphanenizle yüzleşeceğinize, onlarla aranızdaki garip aşka bir kez daha döneceğinize eminim.

Üzerinde önemli eleştirilerin, incelemelerin, çağrıştırdıklarıyla dolu denemelerin yazılmasını hararetle beklediğim bu kitabı tüm gerçek okurlara öneriyorum.

Aklıma takılan ender sorulardan biri şu: *Kitap Evi*'ni kütüphanenizde nereye yerleştireceksiniz? Yerinin orası olup olmadığından hiç mi kuşkulanmıyorsunuz? Bir kez daha düşünmelisiniz.

İnsan, gölgesiyle neyi temsil eder? Bir gölge kendisinin oluşmasına yol açan gövdeyi tanıyabilir mi? Gölge ile gövdenin ortak bir ödevi, ortak bir bilinci, ortak bir düşü var mıdır?

Edebiyatın pek çok alanında kalem oynatan küçük İskender'den hareketli, cesur, demir leblebi denemeler. "Her Şey" Ayrı Yazılır'ın okuru şimdiden şanslı; son dönem şiirimizin en etkili isimlerinden birinin düşünce dünyasına girecekler, türler arası yazının, tümüyle özgür ve özgürlükçü, apaydınlık bir zihnin izini sürecekler. İskender'in ülkede yaşanan ve aklı başında (ya da bulutlarda) herkesi yakından ilgilendiren sorunlara yaklaşımı, hayranlık uyandıracak kadar iç açıcı. Okuyun, kendinize armağan edin.

#deneme #edebiyat #türlerarasıyazın #özgürlük #ısyın #sokak #kuir #ütopya #sinema

Kapak İllustrasyonu: Seda Yüksel

can

can yayinlari.com | f | | can yayinlari

deneme

ISBN: 978-975-87-3336-5

9 789750 733369